KOMISIJAS LĒMUMS

(2009. gada 23. janvāris),

ar ko izveido Eiropas Banku uzraudzītāju komiteju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2009/78/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

tā kā:

(1) Kā daļu no tā sauktā Lamfalisī (*Lamfalussy*) procesa Komisija 2003. gada 5. novembrī pieņēma Lēmumu 2004/5/EK, ar ko izveido Eiropas Banku uzraudzītāju komiteju [1] (turpmāk tekstā – "Komiteja"). Komiteja sāka darbu 2004. gada 1. janvārī kā neatkarīga izvērtētāja, diskusiju un padomdevēja iestāde Komisijā banku darbības regulējuma un pārraudzības jomā.

(2) Īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 9. marta Direktīvu 2005/1/EK, ar ko groza Padomes Direktīvas 73/239/EEK, 85/611/EEK, 91/675/EEK, 92/49/EEK un 93/6/EEK, kā arī Direktīvas 94/19/EK, 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK un 2002/87/EK, lai izveidotu finanšu pakalpojumu komiteju jaunu organizatorisko struktūru [2], Komisija 2007. gadā pārskatīja Lamfalisī procesu un 2007. gada 20. novembra paziņojumā "Lamfalisī procesa pārskats – pastiprināta uzraudzības konverģence" [3] iepazīstināja ar savu novērtējumu.

(3) Šajā paziņojumā Komisija norādīja uz Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas, Eiropas Banku uzraudzītāju komitejas un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komitejas (turpmāk tekstā – "uzraudzītāju komitejas") nozīmi arvien vairāk integrēta Eiropas finanšu tirgus apstākļos. Tika atzīta vajadzība pēc skaidras sistēmas šo komiteju rīcībai un sadarbībai uzraudzības konverģences jomā.

(4) Pārskatot Lamfalisī procesa darbību, Padome aicināja Komisiju precizēt uzraudzītāju komiteju funkcijas un apsvērt visas dažādās iespējas šo komiteju darba stiprināšanai, neapdraudot pašreizējās institucionālās struktūras līdzsvaru un nemazinot uzraudzītāju pārskatatbildību [4].

(5) Eiropadome 2008. gada 13 un 14. marta sanāksmē aicināja strauji uzlabot uzraudzītāju komiteju darbību [5].

(6) Padome 2008. gada 14. maijā [6] aicināja Komisiju pārskatīt Komisijas lēmumus, ar kuriem izveido uzraudzītāju komitejas, lai nodrošinātu šo komiteju pilnvaru un uzdevumu konsekvenci un saskaņotību, kā arī lai stiprinātu to devumu uzraudzības sadarbībā un konverģencē. Padome atzīmēja, ka komitejām ir piešķirami konkrēti un specifiski uzraudzības sadarbības un konverģences veicināšanas uzdevumi, stiprinot to lomu finanšu stabilitātes risku izvērtēšanā. Tādēļ attiecībā uz šīm Komitejas funkcijām un uzdevumiem ir jāpastiprina tiesiskais regulējums.

(7) Komitejas sastāvam jāatspoguļo banku uzraudzības darba struktūra, ņemot vērā arī centrālo banku nozīmi vispārējā banku nozares stabilitātē gan dalībvalstu, gan Kopienas līmenī. Skaidri jānosaka attiecīgās dažādu kategoriju dalībnieku tiesības. Vadības tiesības un balsstiesības piešķiramas tikai katras dalībvalsts kompetentām uzraudzības iestādēm. Dalība konfidenciālās diskusijās par konkrētām uzraugāmajām iestādēm vajadzības gadījumā ir jāierobežo, ļaujot šajās diskusijās piedalīties vienīgi tām kompetentajām uzraudzības iestādēm un centrālajām bankām, kurām ir īpaša operatīvā atbildība attiecībā uz minēto iestāžu uzraudzību.

(8) Komitejai jādarbojas kā neatkarīgai padomdevēju grupai, kas konsultē Komisiju banku uzraudzības jautājumos.

(9) Komitejas pilnvarām jāattiecas arī uz finanšu konglomerātu uzraudzību. Lai novērstu darba dublēšanos un nekonsekvenci, nodrošinātu Komiteju ar aktuālo informāciju un ļautu tai dalīties informācijā, finanšu konglomerātu uzraudzības jautājumi ir risināmi Apvienotajā finanšu konglomerātu komitejā sadarbībā ar Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju.

---

[1] OV L 3, 7.1.2004., 28. lpp.
[2] OV L 79, 24.3.2005., 9. lpp.
[3] COM(2007) 727, galīgā redakcija.
[4] Padomes 2007. gada 4. decembra secinājumi 15698/07.
[5] Padomes secinājumi 7652/1/08 Rev 1.
[6] Padomes secinājumi 8515/3/08 Rev 3.

(10) Komitejai arī jāveicina Kopienas tiesību aktu vispārēja, pastāvīga un vienāda īstenošana un to konsekventa piemērošana uzraudzības iestāžu darbā.

(11) Kopienas līmenī Komitejai nav nekādu reglamentējošu pilnvaru. Tai jāveic lietpratēju salīdzinošais novērtējums, jāveicina laba prakse un, lai visā Kopienā palielinātu konverģenci, jāizstrādā nesaistošas pamatnostādnes, ieteikumi un standarti.

(12) Ciešāka divpusēja un daudzpusēja sadarbība uzraudzības jomā ir atkarīga no uzraudzības iestāžu savstarpējās sapratnes un uzticēšanās. Komitejai ir jāveicina šīs sadarbības uzlabošana.

(13) Komitejai ir jāstimulē arī uzraudzības konverģence visā Kopienā. Lai šo mērķi konkretizētu, ir jāizstrādā ieteicošs un papildināms Komitejas uzdevumu saraksts.

(14) Lai risinātu pārrobežu strīdus uzraudzības iestāžu, it īpaši uzraudzītāju kolēģiju, starpā, Komitejai ir jānodrošina brīvprātīgs un nesaistošs starpniecības mehānisms.

(15) Lai, neierobežojot uzraudzības iestāžu pilnvaras, gūtu labumu no Komitejas apkopotās pieredzes, uzraudzības iestādēm ir vajadzīga iespēja iesniegt lietas izskatīšanai Komitejā un saņemt nesaistošu tās atzinumu.

(16) Uzraudzības iestāžu funkciju pamatā ir informācijas apmaiņa starp šīm iestādēm. Tai ir galvenā loma banku grupu efektīvā uzraudzībā un finansiālās stabilitātes nodrošināšanā. Banku darbības jomas tiesību aktos uzraudzības iestādēm ir paredzētas precīzas juridiskās saistības attiecībā uz sadarbību un informācijas apmaiņu, savukārt Komitejai ir jāveicina ikdienas informācijas apmaiņa šo iestāžu starpā, ievērojot attiecīgos konfidencialitātes nosacījumus, kas noteikti tiesību aktos, kuri piemērojami šai jomā.

(17) Lai samazinātu uzraudzības pienākumu dublēšanos un tādējādi racionalizētu uzraudzības procesu, kā arī mazinātu banku grupu slogu, Komitejai jāveicina uzdevumu deleģēšana starp uzraudzības iestādēm, it sevišķi gadījumos, kas paredzēti atbilstīgajos tiesību aktos.

(18) Lai visu uzraudzītāju kolēģiju starpā sekmētu konverģenci un konsekvenci un tādējādi nodrošinātu līdzvērtīgus nosacījumus, Komitejai jāuzrauga to darbība, taču jāizvairās ierobežot kolēģiju locekļu neatkarību.

(19) Uzraudzības ziņojumu kvalitātei, salīdzināmībai un konsekvencei ir galvenā nozīme attiecībā uz Kopienas uzraudzības pasākumu rentabilitāti un pārrobežu iestāžu atbilstības pienākumu. Komitejai ir jācenšas mazināt pārklāšanos un dublēšanos, kā arī jānodrošina ziņojumu datu salīdzināmība un jāpanāk atbilstīga to kvalitāte.

(20) Kopienas finanšu sistēmas ir cieši saistītas, un notikumi vienā dalībvalstī var nopietni ietekmēt citu dalībvalstu finanšu iestādes un tirgus. Turpina veidoties finanšu konglomerāti un izzūd atšķirības banku, vērtspapīru un apdrošināšanas nozares uzņēmumu darbībā, tāpēc uzraudzībai dalībvalstu un Kopienas līmenī rodas arvien jauni pārbaudījumi. Lai garantētu finansiālo stabilitāti, Komitejas, Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komitejas līmenī ir vajadzīga sistēma, kas ļautu laikus atklāt iespējamos draudus dažādās valstīs un dažādās nozarēs un vajadzības gadījumā informēt Komisiju un pārējās komitejas. Turklāt ir būtiski, lai Komiteja nodrošinātu informācijas sniegšanu dalībvalstu finanšu ministrijām un centrālajām bankām. Šajā ziņā Komitejas uzdevums ir noteikt banku nozares draudus un regulāri ziņot Komisijai par rezultātu. Par šo novērtējumu ir jāinformē arī Padome. Komitejai ir jāsadarbojas arī ar Eiropas Parlamentu un periodiski jāsniedz tam informācija par situāciju banku nozarē. Šajā saistībā Komiteja nedrīkst izpaust informāciju par konkrētām uzraugāmajām organizācijām.

(21) Lai pienācīgi risinātu starpnozaru jautājumus, Komitejas darbības jāsaskaņo ar darbībām, ko veic Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteja un Eiropas Centrālo banku sistēmas Banku uzraudzības komiteja. Tas ir īpaši svarīgi, risinot jautājumus, kas saistīti ar iespējamiem starpnozaru draudiem finansiālajai stabilitātei.

(22) Ņemot vērā finanšu pakalpojumu globalizāciju un starptautisko standartu pieaugošo nozīmi, Komitejai jāveicina dialogs un sadarbība arī ar uzraudzības iestādēm ārpus Kopienas.

(23) Ļoti svarīga ir Komitejas pārskatatbildība attiecībā pret Kopienas iestādēm; tai jāatbilst vispāratzītiem standartiem un vienlaikus jāņem vērā uzraudzītāju neatkarība.

(24) Komitejai ir jāizstrādā savs reglaments un pilnībā jāievēro Līgumā paredzētās iestāžu prerogatīvas un institucionālais līdzsvars. Pilnveidotā Komitejas darbības shēma jāpapildina ar uzlabotu darba procesu. Tālab gadījumos, kad nav iespējams panākt vienprātību, atbilstīgi Līguma noteikumiem lēmumi ir jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

(25) Tiesiskās drošības un skaidrības labad Lēmums 2004/5/EK ir jāatceļ,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Ar šo izveido neatkarīgu Kopienas banku uzraudzības jomas konsultatīvo grupu, kuras nosaukums ir Eiropas Banku uzraudzītāju komiteja (turpmāk tekstā – "Komiteja").

2. pants

Komiteja pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma konsultē Komisiju, it īpaši saistībā ar īstenošanas pasākumu projektu sagatavošanu banku darbību un finanšu konglomerātu jomā.

Pieprasot Komitejai sniegt konsultāciju, Komisija var noteikt termiņu, kurā šī konsultācija ir jāsniedz. Šo termiņu nosaka, ņemot vērā jautājuma steidzamību.

3. pants

Komiteja pilda tai uzticētos uzdevumus un sekmē Kopienas tiesību aktu vispārēju un vienotu īstenošanu un konsekventu piemērošanu, izstrādājot nesaistošus norādījumus, ieteikumus un standartus.

4. pants

1. Komiteja stiprina valstu uzraudzības iestāžu sadarbību banku jomā un visā Kopienā sekmē dalībvalstu uzraudzības darbību un pieeju konverģenci. Šai nolūkā tā veic vismaz šādus uzdevumus:

a) gadījumos, kas paredzēti atbilstīgajos tiesību aktos, vai pēc uzraudzības iestādes pieprasījuma nodrošina un veicina starpniecību starp uzraudzības iestādēm;

b) gadījumos, kas paredzēti atbilstīgajos tiesību aktos, vai pēc uzraudzības iestāžu pieprasījuma sniedz tām atzinumus;

c) veicina efektīvu divpusēju vai daudzpusēju informācijas apmaiņu starp uzraudzības iestādēm, ievērojot attiecīgos konfidencialitātes nosacījumus;

d) sekmē uzdevumu deleģēšanu uzraudzības iestāžu starpā, gan nosakot tos uzdevumus, kurus ir iespējams deleģēt, gan veicinot labāko praksi;

e) stimulē uzraudzītāju kolēģiju efektīvu un konsekventu darbību, izstrādājot konkrētas kolēģiju darbības pamatnostādnes, kontrolējot dažādu kolēģiju darba saskaņotību un izplatot labākās prakses piemērus;

f) sekmē kvalitatīvu un vispārēju uzraudzības ziņojumu standartu izstrādi;

g) pārskata Komitejas izstrādāto nesaistošo norādījumu, ieteikumu un standartu praktisko piemērošanu.

2. Komiteja pārlūko dalībvalstu uzraudzības darbības un pastāvīgi izvērtē to konverģenci. Komiteja ik gadu ziņo par panākto progresu un konstatē atlikušos šķēršļus.

3. Lai veicinātu vienotu uzraudzības pieeju, Komiteja izstrādā jaunus praktiskus konverģences instrumentus.

5. pants

1. Komiteja pārrauga un izvērtē situāciju banku nozarē un vajadzības gadījumā informē Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteju, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju un Komisiju. Komiteja nodrošina dalībvalstu finanšu ministriju un centrālo banku informēšanu par iespējamām vai gaidāmām problēmām.

2. Vismaz divas reizes gadā Komiteja sniedz Komisijai mikroekonomisko tendenču, iespējamo risku un apdraudējumu izvērtējumu banku nozarē.

Šajā izvērtējumā Komiteja iekļauj galveno risku un apdraudējumu klasifikāciju un norāda, cik lielā mērā šie riski un apdraudējumi ir bīstami finansiālajai stabilitātei, kā arī iesaka vajadzīgās profilaktiskās un koriģējošās darbības.

Par šo izvērtējumu informē Padomi.

3. Komiteja sagatavo tādas procedūras, kas ļauj uzraudzības iestādēm nekavējoties reaģēt. Vajadzības gadījumā Komiteja sekmē kopīga Kopienas uzraudzītāju vērtējuma izstrādi attiecībā uz riskiem un apdraudējumiem, kas var negatīvi ietekmēt Kopienas finansiālās sistēmas stabilitāti.

4. Cieši sadarbojoties ar Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteju, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju un Eiropas Centrālo banku sistēmas Banku uzraudzības komiteju, Komiteja nodrošina pietiekamu darbības segumu attiecībā uz aktuālo starpnozaru situāciju, riskiem un apdraudējumiem.

6. pants

1. Komiteja veicina vienotas uzraudzības prakses izstrādi gan banku jomā, gan starpnozaru līmenī ciešā sadarbībā ar Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteju un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju.

2. Šai nolūkā tā sagatavo nozaru un starpnozaru apmācības programmas, sekmē darbinieku apmaiņu un stimulē kompetentās iestādes aktīvāk izmantot personāla rotācijas shēmas, apvienotās kontroles grupas, uzraudzības apmeklējumus un citus līdzekļus.

3. Lai veicinātu vienotu uzraudzības praksi, Komiteja attiecīgos gadījumos izstrādā jaunus instrumentus.

4. Komiteja stiprina sadarbību ar trešo valstu uzraudzības iestādēm, it īpaši iesaistot tās kopīgās apmācības programmās.

7. pants

1. Komitejā ir augsta līmeņa pārstāvji no šādām organizācijām:

a) valstu iestādēm, kuras ir kompetentas kredītiestāžu uzraudzības jautājumos, turpmāk tekstā – "kompetentās uzraudzības iestādes";

b) valstu centrālajām bankām, kurām kopā ar kompetento uzraudzības iestādi ir īpaša operatīvā atbildība attiecībā uz atsevišķu kredītiestāžu uzraudzību;

c) centrālajām bankām, kuras nav tieši iesaistītas atsevišķu kredītiestāžu uzraudzībā, arī no Eiropas Centrālās bankas.

2. Katra dalībvalsts dalībai Komitejas sanāksmēs norīko augsta līmeņa pārstāvjus. Eiropas Centrālā banka norīko augsta līmeņa pārstāvi dalībai Komitejā.

3. Komisija piedalās Komitejas sanāksmēs un norīko augsta līmeņa pārstāvi dalībai tās apspriedēs.

4. No kompetento uzraudzības iestāžu pārstāvju vidus Komiteja ievēl priekšsēdētāju.

5. Komiteja var uzaicināt ekspertus un novērotājus piedalīties tās sanāksmēs.

8. pants

1. Komitejas locekļi apņemas neizpaust informāciju, uz ko attiecas dienesta noslēpums. Visiem diskusiju dalībniekiem ir pienākums ievērot attiecīgos dienesta noslēpuma noteikumus.

2. Ja apspriedes par kādu darba kārtības punktu ir saistītas ar konfidenciālas informācijas apmaiņu par uzraugāmo iestādi, dalību šādās diskusijās var ierobežot tā, ka tajās piedalās tikai tieši iesaistītās kompetentās uzraudzības iestādes un tās valstu centrālās bankas, kurām ir īpaša operatīvā atbildība attiecībā uz konkrēto kredītiestāžu uzraudzību.

9. pants

1. Komiteja regulāri informē Komisiju par savas darbības rezultātiem. Tā regulāri sazinās ar Eiropas Banku komiteju, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2004/10/EK [1], un ar kompetento Eiropas Parlamenta komiteju.

2. Komiteja nodrošina starpnozaru darba saskaņotību finanšu pakalpojumu nozarē, regulāri un cieši sadarbojoties ar Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteju un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju.

3. Komitejas priekšsēdētājs vismaz reizi mēnesī tiekas ar Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas priekšsēdētāju un Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komitejas priekšsēdētāju.

10. pants

Komiteja var izveidot darba grupas. Komisiju uzaicina piedalīties darba grupu sanāksmēs kā novērotāju.

[1] OV L 3, 7.1.2004., 36. lpp.

11. pants

Finanšu konglomerātu uzraudzības jomā Komiteja Apvienotajā finanšu konglomerātu komitejā sadarbojas ar Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju uzraudzītāju komiteju.

Komisiju un Eiropas Centrālo banku uzaicina piedalīties Apvienotās finanšu konglomerātu komitejas sanāksmēs kā novērotājus.

12. pants

Pirms atzinuma nosūtīšanas Komisijai Komiteja laikus veic plašas, atklātas un pārskatāmas konsultācijas ar tirgus dalībniekiem, patērētājiem un tiešajiem lietotājiem. Komiteja publicē konsultāciju rezultātus, ja vien respondents nepieprasa rīkoties citādi.

Pirms Komiteja sniedz padomu par noteikumiem, kas piemērojami gan kredītiestādēm, gan ieguldījumu sabiedrībām, tā konsultējas ar visām iestādēm, kuras atbild par ieguldījumu sabiedrību uzraudzību un kuras vēl nav pārstāvētas Komitejā.

13. pants

Komiteja katru gadu izstrādā gada darba programmu un līdz oktobra beigām iesniedz to Padomei, Eiropas Parlamentam un Komisijai. Periodiski un vismaz reizi gadā Komiteja informē Padomi, Eiropas Parlamentu un Komisiju par darba programmā norādīto darbību izpildi.

14. pants

Komiteja darbojas pēc tās locekļu vienprātības principa. Ja vienprātību panākt nav iespējams, lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu. Komitejas locekļu pārstāvju balsis atbilst dalībvalstu balsīm, kā noteikts Līguma 205. panta 2. un 4. punktā.

Komitejas locekļiem, kas nerīkojas saskaņā ar Komitejas pieņemtajām pamatnostādnēm, ieteikumiem, standartiem un citiem pasākumiem, jābūt gataviem izklāstīt šādas izvēles iemeslus.

15. pants

Komiteja pieņem savu reglamentu un organizē savu darbības režīmu.

Attiecībā uz lēmumiem, kas saistīti ar reglamenta grozījumiem un valdes ievēlēšanu un atlaišanu, reglamentā var paredzēt tādas lēmumu pieņemšanas procedūras, kas atšķiras no 14. pantā noteiktajām.

16. pants

Atceļ Lēmumu 2004/5/EK.

17. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2009. gada 23. janvārī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Charlie McCREEVY